

Dosarul nr. 2ra-1702/23
2-22058977-01-2ra-28122023

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (jud.: N. Moldovanu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud.: Iu. I. Secrieru, V. Sîrbu, V. Cotorobai)

ÎNCHEIERE

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând admisibilitatea recursului declarat de Lungu Victor,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Serafima împotriva lui Lungu Victor, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor,

împotriva deciziei din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă:

La 27 aprilie 2022, Lungu Serafima a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Lungu Victor, intervenient accesoriu Direcția pentru Protecția Drepturilor Copilului Botanica cu privire la desfacerea căsătoriei, determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor.

În motivarea cererii, a invocat că a încheiat căsătoria cu Lungu Victor la 03 august 2011, iar la XXXXX, s-a născut XXXXX.

A menționat că viața în comun cu pârâtul a eșuat, motiv pentru care căsătoria urmează a fi desfăcută.

Lungu Serafima a solicitat desfacerea căsătoriei încheiată cu Lungu Victor la 03 august 2011, determinarea domiciliului copilului minor, XXXXX cu mama, încasarea pensiei pentru întreținerea copilului minor în mărime de 3 500 de lei lunar, încasarea sumei de 5 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și a sumei de 140 de lei cu titlu de taxă de stat.

Prin hotărârea din 26 ianuarie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, s-a admis parțial cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Serafima.

S-a desfăcut căsătoria înregistrată la 03 august 2011 sub nr. 58 de Oficiul Stare Civilă Rîșcani între Lungu Victor și Lungu Serafima.

S-a determinat domiciliul copilului minor, XXXXX, cu mama, Lungu Serafima.

S-a încasat de la Lungu Victor în beneficiul Serafimei Lungu pensia pentru întreținerea copilului minor în sumă bănească fixă de 1 700 de lei lunar, pentru copilul minor Lungu Victoria, începând cu data de 27 aprilie 2022 și până la atingerea majoratului copilului, cu excluderea sumei de 10 900 de lei achitată benevol după depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat de la Lungu Victor în beneficiul Serafimei Lungu suma de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică și suma de 140 de lei cu titlu de taxă de stat achitată la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a încasat de la Lungu Victor în beneficiul statului suma de 612 lei cu titlu de taxă de stat pentru pretenția cu privire la încasarea pensiei de întreținere.

În rest, pretențiile au fost respinse.

Prin decizia din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis apelul declarat de avocata Iovu Olga în interesele Serafimei Lungu, s-a modificat hotărârea din 26 ianuarie 2023 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru în partea încasării pensiei pentru întreținerea copilului minor și a taxei de stat și în această parte a fost emisă o nouă hotărâre, prin care:

S-a majorat cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor, XXXXX, încasată de la Lungu Victor în beneficiul Serafimei Lungu de la suma de 1 700 de lei până la suma de 2 300 de lei lunar și cuantumul taxei de stat de la 612 lei până la suma de 828 de lei.

S-a încasat de la Lungu Victor în beneficiul Serafimei Lungu suma de 3 000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică.

În consolidarea soluției adoptate, instanța de apel a constatat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia temeiniciei acțiunii și necesității încasării pensiei de întreținere în beneficiul Serafimei Lungu, însă incorect a stabilit cuantumul pensiei pentru întreținerea copilului minor.

Respectiv, instanța de apel a considerat că cuantumul pensiei de întreținere încasat de instanța de fond în mărime de 1 700 de lei lunar pentru copil, este unul minor în raport cu cheltuielile necesare unei dezvoltări fizice, intelectuale, spirituale și sociale la un nivel respectiv și pentru a nu leza interesele acestuia, motiv pentru care cuantumul urmează a fi majorat de la 1 700 de lei lunar până la suma de 2 300 de lei lunar, ce ar corespunde stării materiale și familiale a părinților.

La 13 decembrie 2023, Lungu Victor a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, a invocat că instanța de apel nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată și anume prevederile art. 58 alin. (1) și (2) din Codul familiei, care prevede că părinții au drepturi și obligații egale față de copii, indiferent de faptul dacă copiii sunt născuți în căsătorie sau în afara ei, dacă locuiesc împreună cu părinții sau separat. Drepturile și obligațiile părinților, cu excepțiile prevăzute de prezentul cod, încetează din momentul atingerii majoratului sau obținerii capacității depline de exercițiu de către copil.

Recurentul a reiterat că, reieșind din certificatul eliberat de Biroul Național de Statistică la 26 septembrie 2022, valoarea minimului de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani, în medie pe lună în semestrul I al anului 2022 este de 2 936,90 de lei.

Deci, reieșind din prevederile art. 58 din Codul familiei, fiecare din părinți este obligat să contribuie la întreținerea copilului minor, adică cu suma de 1 468,45 de lei lunar pentru fiecare.

Însă, instanța de apel în mod neîntemeiat a încasat pensia pentru întreținerea copilului minor în mărime de 2 300 de lei lunar, ceea ce depășește 75% din valoarea minimului de existență pentru un copil în vârstă de 7-17 ani și nu a luat în considerație faptul că art. 76 alin. (1) din Codul familiei urmează a fi aplicat în coroborare cu prevederile art. 58 din Codul familiei.

La 15 ianuarie 2024, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa Serafimei Lungu pentru notificare copia recursului declarat de către Lungu Victor, însă plicul a fost restituit instanței cu mențiunea „nereclamat”.

În conformitate cu prevederile art. 434 alin. (1) Cod de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Dispozitivul deciziei Curții de Apel Chișinău a fost pronunțat public la 14 septembrie 2023, fiind expediată părților prin intermediul poștei electronice la data de 17 octombrie 2023 (f. d. 192).

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, în speță, calea de atac în ordine de recurs a fost demarată în interiorul termenului legal, deoarece cererea de recurs a fost depusă la 13 decembrie 2023.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră oportun de a învedera că, prin Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare 18 august 2023, cu excepția art. IV, V pct. 1-9 și 11-16 și art. VII – 01 septembrie 2023, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 318-321 art. 570 din 18 august 2023, au fost introduse modificări în Codul de procedură civilă, inclusiv la capitolul XXXVIII – Recursul, secțiunea a 2-a, recursul împotriva actelor de dispoziție ale curților de apel.

În această consecvență, se deduce că admisibilitatea recursului depus de către Lungu Victor împotriva deciziei din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău, va fi examinat prin prisma temeiurilor stipulate în redacția art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare de la 01 septembrie 2023.

Examinând admisibilitatea recursului, fără prezența participanților la proces, în acord cu procedura specificată la art. 440 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea de recurs depusă de Lungu Victor este inadmisibilă, pentru motivele ce succed.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează că, procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 din Codul de procedură civilă (în redacția Legii nr. 246 din 31 iulie 2023, în vigoare de la 01 septembrie 2023).

În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, recursul este admis dacă:

a) interpretarea legii din hotărârea contestată este contrară jurisprudenței uniforme a Curții Supreme de Justiție;

b) prin admiterea recursului, se schimbă sau se consolidează jurisprudența Curții Supreme de Justiție;

c) a fost admis neîntemeiat un apel introdus tardiv sau a fost respins ca fiind tardiv un apel depus în termen;

d) hotărârea sau decizia vizează drepturile persoanei care nu a fost atrasă în proces;

e) hotărârea sau decizia este arbitrară ori se bazează în mod determinant pe aprecierea vădit nerezonabilă a probelor;

f) instanța nu a fost compusă potrivit legii sau hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.

Temeiurile menționate la alin.(1) lit. d)–f) pot fi invocate în recurs doar dacă au fost invocate în apel sau dacă încălcarea a avut loc în instanța de apel.

Verificând motivele de casare, invocate în recurs de către Lungu Victor, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că acestea nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, deoarece se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel și nu relevă existența temeiurilor de declarare a recursului ca fiind admisibil, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că recursurile exercitate conform Secțiunii a II-a au caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În conformitate cu art. 433 alin. (1) lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1).

Potrivit jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că recursul declarat de către Lungu Victor conține obiecții de fapt și de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de apel, fiind apreciate corespunzător. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentului la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în apel, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează faptul că dezvoltarea recursului trebuie să cuprindă o motivare corespunzătoare, în sensul arătării cu claritate a acelor critici, care sunt de natură a învedera netemeinicia

hotărârii și care se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă. Nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea motivelor de netemeinicie pe care se bazează, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului însemnând nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, ci implică determinarea greșelilor imputate instanței de apel și o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează aceste critici.

Drept urmare, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că argumentele invocate de către recurent nu pot constitui temei de admisibilitate a recursului, și respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

În astfel de circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a aprecia recursul declarat de către Lungu Victor, ca fiind inadmisibil.

Conform celor expuse, în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), art. 433 alin. (1) lit. a), 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Lungu Victor împotriva deciziei din 14 septembrie 2023 a Curții de Apel Chișinău.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni